

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului pentru modificarea și completarea
Hotărîrii Guvernului nr. 194 din 24 martie 2017 pentru aprobarea tarifelor
la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărîrii de Guvern pentru modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr. 194 din 24 martie 2017 pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară a fost elaborat și se înaintează spre promovare de către Centrul de Medicină Legală.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

La 14 aprilie 2016 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar. Potrivit art.75, alin. (1) expertiza judiciară se efectuează cu condiția că solicitantul achită în prealabil costurile acesteia, iar a alin. (2) – costurile expertizelor judiciare și extrajudiciare, efectuate de către instituțiile publice de expertiză judiciară, se stabilesc de Guvern.

Pentru realizarea acestor prevederi, la 24 martie 2017 Guvernul Republicii Moldova a aprobat HG nr.194 prin care au fost reglementate tarifele pentru serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară. În anul 2018 Centrul de Medicină Legală a finalizat procesul de fondare a laboratorului genetic, acțiune prevăzută în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012 și, pentru prestarea serviciilor de expertiză genetică în condițiile stipulate de Legea nr.68/2016, propune completarea anexei nr.2 la HG nr.194/2017 cu un punct nou 26.05 Expertiza genetică. Totodată, în legătură cu propunerea de modificare a Hotărîrii de Guvern nr.195/2017 privind aprobarea Nomenclatorului expertizelor judiciare prin care s-a solicitat excluderea p.28 Expertiza psihiatrico-psihologică, devine necesară excluderea și a costurilor pentru acest gen de expertize judiciare.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărîrii de Guvern pentru modificarea și completarea Hotărîrii Guvernului nr.194/2017 pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară vine să asigure aplicarea unui nou gen de expertize judiciare în țară – expertizele genetice, dar și să ajusteze propunerile de modificare a HG nr.195/2017 privind excluderea p.28 Expertiza psihiatrico-psihologică.

Odată cu progresul științifico-tehnic, geniul uman a mai dezvoltat o serie

de științe noi, cunoștințele și metodele de cercetare ale cărora și-au găsit întrebuințare în practica organelor de drept. Una dintre cele mai recente achiziții științifice ale omenirii este biologia moleculară, care, după cum și era de așteptat, s-a regăsit și în calitate de știință judiciară.

Un obiect de cercetare al expertizei medico-legale sunt diverse probe biologice precum secrețiile (sânge, salivă, sudoare, spermă ș.a.), firele de păr, țesuturile (mușchi, oase, dinți etc.), cercetate pentru stabilirea identității subiectului de la care acestea au provenit. Acest obiectiv a fost soluționat încă din secolul al XIX-lea prin intermediul cercetărilor serologice. Însă, aceste cercetări nu confirmau ci permiteau doar excluderea sursei biologice. Cercetarea genetică vine să înlocuiască investigațiile serologice deoarece are un mai mare potențial în domeniul judiciar, fiind capabilă să identifice persoana în baza profilului său genetic și, astfel, să furnizeze organelor de urmărire penală informații mult mai precise.

Anexăm exemple de calcule ale costurilor unor expertize genetice care ar putea fi mai frecvent ordonate de către organele de urmărire penală și persoane.

Expertiza filiației (paternitatea, maternitatea):

Calculul costului se face per persoană.

Cost = 26.05.01. Prelevare și conservare probe biologice în vederea analizei ADN + 26.05.04.1. extracție și cuantificare ADN din probe biologice simple (sânge, salivă și alte secreții) + 26.05.04.3. stabilire profil ADN pentru markeri STR autozomali completat cu markeri cromozomiali X și Y

$143 + 1430 + 4004 = 5577$ lei.

Expertiza filiației poate fi efectuată în privința a cel puțin 2 persoane. Costul cercetării poate fi mai mare în cazurile dependente de calitatea și sursa (persoană decedată, oase, dinți etc.) probelor prezentate.

Expertiza genetică în infracțiunile sexuale:

Calculul costului se face per expertiză. Pentru efectuarea expertizei trebuie să fie cercetate mai multe probe – cel puțin 3 (probele de referință prelevate de la persoane (victimă, bănuț) și probele în litigiu).

Cost = 26.05.01. Prelevare și conservare probe biologice în vederea analizei ADN x2 + 26.05.02. Examinare preliminară, eșantionare și/sau testare rapidă probe + 26.05.03.1. probe biologice simple (sânge, salivă și alte secreții) x3 + 26.05.04.1. extracție și cuantificare ADN din probe biologice simple (sânge, salivă și alte secreții) x2 + 26.05.04.2. extracție și cuantificare ADN din probe biologice complicate (amestec secreții, oase, dinți, țesuturi împarafinate, material biologic degradat, urme material genetic etc.) + 26.05.04.3. stabilire profil ADN pentru markeri STR autozomali completat cu markeri cromozomiali X și Y x3

$243x2 + 286 + 286x3 + 1430x2 + 2288 + 4004x3 = 18790$

Costul expertizei depinde de numărul și calitatea probelor de referință și a celor în litigiu.

Stabilirea profilului genetic al persoanei decedate neidentificate:

Calculul costului se face per persoană neidentificată.

Cost = 26.05.01. Prelevare și conservare probe biologice în vederea analizei ADN + 26.05.03.2. probe biologice complicate (oase, dinți, țesuturi împrafinate, material biologic degradat etc.) + 26.05.04.2. extracție și cuantificare ADN din probe biologice complicate (amestec secreții, oase, dinți, țesuturi împrafinate, material biologic degradat, urme material genetic etc.) + 26.05.04.3. stabilire profil ADN pentru markeri STR autozomali completat cu markeri cromozomiali X și Y

$$143 + 1144 + 2288 + 4004 = 7535$$

Calculul tarifelor pentru serviciile de expertiză genetică au fost realizate în conformitate cu metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară, aprobată prin HG nr.194/2017.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern nu necesită cheltuieli financiare sau de altă natură.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prin proiectul hotărârii de Guvern se propune ajustarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern a fost discutat și aprobat în cadrul ședinței Consiliului Metodico-Științific de pe lângă Centrul Național de Expertize Judiciare din 07.12.2018.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web a Centrului de Medicină Legală (directoriul „Transparență”, compartimentul „Proiecte”) și pe pagina web a Ministerului Justiției, la compartimentul Transparența decizională, directoriul Proiecte de acte normative remise spre coordonare.

Ministru

Victoria IFTODI